

מסורת הש"ס

ה'רצ"ג נזיר מן הגרוגרות וכו' **בש"א** נזיר. דכיון דאמר הריני נזיר חל עליה מזירות וכי הדר ואמר מן הגרוגרות ומן הדבילה לא אמר כלום: **ובה"א** אינו נזיר. דכיון דאמר מן הגרוגרות לא שייך שום מזירות בגרוגרות ודבילה: **א"ר** יהודה **אף ב"ש לא אמרו**. שיהיה זו שום מזירות כלל ו**א** אלא לפי מה שאמרו שחוששין אולדבריו בזמן שאומר זוהריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה והרי הן עלי קרבן כלומר ושאסורין עליו כקרבן שיהיה נדור מלאכול מהן אכל משום מזירות אין חוששין בו כל עיקר: **גב' ולדברי ב"ש אמאי** **הוי** נזיר. בתמיה. מכל אשר יעשה מגפן היין אמר רחמנא דליהוי נזיר אכל מגרוגרות ודבילה דלאו מגפן היין הוא לא: **ב"ש אית להו כר"מ דאמר אין אדם מוּזיא דבריו לבעטל**. **א** ערך דכלי עלי אדם יודע שאין ערך ה"ל לכלי וחייב בכל ודמי עמין אף ה"ל כי אמר הריני נזיר מן הגרוגרות יודע הוא שאין נזרין מן הגרוגרות ואין מוּזיא דבריו לבעטל ומקבל עליו מזירות גמורה: **וב"ש**. דלאמרי אינו נזיר סבירא להו כרבי יוסי דאמר

נוסחת הריב"ן

א דכדכיו: **ב**ן (הרני נזיר הדבילה) **למא** ככיו: **ג**ן (שפוסין: **ד**ן) **ה**ן: **ו**ן: **ז**ה: **ח**ן (דמין למא ככיו: **י**ן) ומכיו: **כ**ן (בסוף: **ט**ן) (מתניין כו' לא הוי) **למא** ככיו: **י**ן שאסורין עליו כקרבן הס"ד ואח"כ מו"ד מתניין קמיי לבי"ה דאפי' נדור לא הוי וישנא אחרתלא אמרי לה ר' מנא' אומר כו' ובס"ד ואח"כ מ"ה אמר הוי עלי והסאך למא:

הגהות הב"ח

א (ב) וליבת שמהי נמי: **ב** רש"י ד"ה א"ר יהודה וכו' שום מזירות כלל ביהודה שאומר הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה אלא שאמרו שחוששין לדבריו לפי מה שאומר הרי הן עלי קרבן י"ב פי' שאומר עמה בלבי היה אז שיהיו הגרוגרות עלי קרבן: **א** ד"ה צ"ה אית להו וכו' דכדיו לבעטל הראומר ערך זה עלי וכו' וחייב בכל דמיו אף ה"ר י"צ וגי' ערכין דף ה' ערך מ"ר המעריך פחות שכן חדש ר"מ אומר טות' דמיו והכ"ל לא אמר כלום במאי קמפלגי ר"מ סבר אין אדם מוּזיא דבריו לבעטל וכו' ופלוגי נמי הסם בכלי וע"ש עוד דף כ' ע"א: **ד** (ו) ד"ה ובי"ה דאמרי איתא שמהי שמהי ההם אמרינן וכו' דליכא לממזל: **ה** (ח) ד"ה וזב"ש נמי וכו' עמו (א) אמאי: **ו** (י) ד"ה ובי"ה סברי וכו' קמיי לה הס"ד ואח"כ מ"ה ב"ש סבדו נדור: **ז** (י) ד"ה לישנא אחרתלא אמרי לה כו' ורבותיהן קמיי לבי"ה אינו נזיר אבל נדור מיהא אוהי לה וישנא אחרתלא אמרי לה ר' נתן אומר כו' דאפילו נדור לא הוי הס"ד ואח"כ מ"ה אמר הוי עלי:

הגהות הרוספות

- צ"ל ותמהנא לנהי. 2. צ"ל דעירובלמי מפשט דקרי' אשני
- כו'. 3. צ"ל נדור. 4. צ"ל אדם
- צ"ל א"ל. 5. צ"ל א"ל אית להו וכו'
- צ"ל א"ל ר' יוסי דקאמר בגמרא. 7. צ"ל דמי מלי,
- ומיתו דהכי מפושט מתקן.
- מיתא מיתא מתקן. 9. צ"ל דמור. 10. דמיתא
- דשטיס דס"ל דשני' מתקן, וצ"ל וי"ל דשמי' הכא כו'. 11. צ"ל א"ל לא. 12. צ"ל דמור.

מוסף רש"י

הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה. ודבילה לא שייכא בהי מזירות (מתנות אפ.) ואין מזירות אלא מן היין (שם אפ.) ומכיו: **ב**ן שמהי אומרים נזיר.

מן **ה'תפוס לשון ראשון** (שם אפ.) אפי"פ שאמר ענין שאינו בזירות. כיון דאמר הרי אני נזיר תפוס לשון ראשון והוי נזיר (שם אפ.) וכיון דאמר הריני סתם, מזירות מיין משמע (שם סבתי.) ובית הלל אומרים אינו נזיר. דנדר ופתחו עמו הוא (שם) **בגמרא דבריו אדם נתפס**. אף בגמרא דבריו אדם נתקן ומתפס, כלומר תופס הוא את גמר דבריו, דמתן הרי זו תמורת שום מזירות שגלים, הרי זו תמורת עולה, דבר ר' מאיר דאמר תפוס לשון ראשון, ר' יוסי אומר אס לך נתכין תחלה הואיל ולא הוי אפשר ליה להוציא שני שמות כחדד ועל כרחו הוציא זה אמר, וז' דבריו קיימין ומרעה עד שתסתמך ומתכר ויצא דמיי חליה עולה ודצמתי חליה שגלים (פסחים ג.) נדר ופתחו עמו הורא. עס הנדר תפח מערטה (מתנות אפ.) מכת"י) עס הנדר אמר תפח מתקמתי בו (שם אפ.) אין שאלה בהקדש. דהקדש טעות הוי הקדש (נדרים עה.) אין שאלה בשום הקדש בעולם, דאפילו כשימאנא לו התכס פתח של חרטה אלו יכול להסירי, דאפי"ג דעוקר את הנדר מעיקרו ועושהו נדר של טעות, אפילו הלא גבי הקדש לא אמרי ב"ש הכי, דאפילו כשנעשה הקדש בטעות הירוע למקדש, חשבי ליה הקדש גמור, כי"ש הכי דהוקדש כלל טעות שלא יעיל פתח חרטה שיהא לו התכס להאחזי (ב"ב קב.). ור' שמעון פוטר. בלאמר הרי עלי מנחה מן השעורים, לקמן מן החיטין, ור' שמעון פוטר דאמר אף בגמרא דבריו אדם נתפס ונדקן ודשמו לל מה שמוציא בפיו ולמנחת שעורין נתכיון וסביר שאדם יכול להתנדב ולהוציא קן ולפכין אין בדבריו כלום (פסחים ג.).

הריני נזיר פרק שני נזיר

ה'רצ"ג **נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה** בש"א נזיר. דכיון דאמר הריני נזיר חל עליה מזירות וכי הדר ואמר מן הגרוגרות ומן הדבילה לא אמר כלום: **ובה"א** אינו נזיר. דכיון דאמר מן הגרוגרות לא שייך שום מזירות בגרוגרות ודבילה: **א"ר** יהודה **אף ב"ש לא אמרו**. שיהיה זו שום מזירות כלל ו**א** אלא לפי מה שאמרו שחוששין אולדבריו בזמן שאומר זוהריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה והרי הן עלי קרבן כלומר ושאסורין עליו כקרבן שיהיה נדור מלאכול מהן אכל משום מזירות אין חוששין בו כל עיקר: **גב' ולדברי ב"ש אמאי** **הוי** נזיר.

ה'רצ"ג **נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה** בש"א נזיר ובה"א א"אינו נזיר אמר רבי יהודה אף כשאמרו ב"ש לא אמרו אלא באומר הרי הן עלי קרבן: **גב' הריני** נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה ב"ש אומרים נזיר ואמאי ימכל אשר יעשה מגפן היין אמר רחמנא ב"ש סברי לה כר"מ דאמר **י** אין אדם מוציא דבריו לבטלה וב"ה סברי לה כרבי יוסי דאמר בגמרא דבריו אדם נתפס והאי **י** נדר ופתחו עמו הוא **א** ובית שמאי נמי נדר ופתחו עמו הוא אלא ב"ש סברי לה כרבי מאיר דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה וכיון דאמר הריני נזיר הוה ליה נזיר כי קאמר מן הגרוגרות ומן הדבילה לאיתשולי הוא דקאתי וב"ש לטעמייהו דאמרי **י** אין שאלה בהקדש וכיון דאין שאלה בהקדש אין שאלה בנזירות ובית הלל סברי כר"ש דרתנן **ו** ר"ש פוטר שלא התגרב בדרך המתגרבים מתני'

בגמרא דבריו אדם נתפס ומדקאמר אף ליהוי נזיר משום דתפוס לשון ראשון הא ל"ק דהיכא א"ר יוסי אף בגמרא דבריו אדם נתפס כגון שיהיה לו בזמנת חולין ורואה להמיר אותה על שמי בהמות קדשים שלפניו אחת עולה ואחת שלמים ואמר זו תמורת עולה ותמורת שלמים דכיון דאפשר לקיים דבריו הראשונים והאחרונים תמכר ויצא דמיי חליה עולה ודצמתי חליה שלמים **י** אמרינן דאף בגמרא דבריו אדם נתפס כן היתה כוונתו מתחלה לך לשם עולה ולשם שלמים אלא שלא היה יכול להוציא את שניהם מפיו צבת אחת ואמר צזו אחר זו אכל גבי מזירות ליכא למימר הכי הוה ליה האי נדר ופתחו עמו שלא הזיר אלא מן הגרוגרות והואיל דלא חייל עליה מזירות בגרוגרות אין בדבריו כלום ואינו נזיר כלל: **ובז"ש נמי**. כיון דהאי נדר פתחו עמו **א** אמאי הוי מזירות כלל הא פתחו עמו דאינו רואה להיות נזיר אלא מן הגרוגרות וכל היכא דפתחו עמו אפילו ר"מ מודה: **א**לא **ב"ש סברי לה כר"מ**. ומש"ה כיון דאמר הריני נזיר הוה ליה נזיר ודאי והאי דלצבת הכי אמר מן הגרוגרות לאיתשולי הוא דקאמיי דקאמיי כשומעני לא מנרמי אלא מן הגרוגרות ומיהו **א** אפי"ה מותר ביין דב"ש סברי אין שאלה בטעות להקדש ולא לטעות בנזירות דכהקדש דמי כדכתיב קדוש יהיה גדל פרע (במדבר ו): **וב"ש סברי**. כיון דלא הזיר כשאר הנזרין שאין נזרין אלא מן היין אין שום מזירות חל עליו דאית להו כר"ש דמתן כו' ולנכסוף קמתי לה: **א** **ט** מתני' דקמתי לב"ה דאפי' נדור לא הוי: **א** **ב"ש**. דסברי נדור מן הגרוגרות ונזיר מן היין סברי להו כר"מ דאמר אין אדם מוּזיא דבריו לבעטל וכיון דאמר הריני נזיר ה"ו נזיר והוי נמי נדור מן הגרוגרות דבברי לה כר' יהודה דאמר ושאסורין עליו כקרבן ומתני' קמתי דב"ש סברי נזיר ותו לא: **ובה"א נדור**. מן הגרוגרות ודבילה ואינו נזיר מן היין משום דנדר ופתחו עמו הוא ומתניתין קמתי דצית הלל אומרים אינו נזיר דכין לרבי יהודה צין לתנא קמא דידיה אליצא דצית הלל אינו נדור ואינו נזיר: **לישנא אחרתנא אמרי לה כו' ו** **נזור** ואינו נזיר. ותנא קמא דר' יהודה אמר דנזיר אליצא דב"ש והיינו דלא כרבי נתן:

מ"ש דבערך כלי מתחייב דמים מטעם דאין אדם מוּזיא דבריו לבעטל לעולם **י** צ"ל דלא דמי דהתם נהי דאין שייך ערך לכלי דמים מיהא שייכא ביה ואדם זה נתכוון ליתן להקדש מה שיוכל הלכך נותן דמיו וקרי להו ערך לדמי הכלי משום דערך דאדם נמי הוי דמים להכי קרי דמי כלי ערך אכל גרוגרות לא שייך בהן לשון מזירות כלל וע"כ הוציא דבריו לבעטל וה"ק הריני נזיר ולא מיין אלא מגרוגרות וספיא לפרושי תחילת דבריו קאמיי הלכך לאו כלום קאמר: **ל"א ר' תנשורי' קאתי**. לאו דוקא לאיתשולי דהא לא צא לשאלה אלא מתחרט וחוזר בו כאדם שצא לשאול לחכ' על נדרו מתמת חרטה שהכנס מוּזא לו פתח וחרטה והוי נדר טעות וצטל: **אין** **שא"ה** **לנזירות**. דמזירות כהקדש דכתיב קדוש יהיה גדל פרע וא"ת תיפוק ליה באלוין בו חרטה ומיתר (דשניהם) (דס"ל) דשני"ו הכא דמתן כדי דיבור הוא ואין לרין חרטה וב"ש **ה'הקדש** טעות הוי הקדש ולהכי לב"ש לא מהני ביה שאלה וה"נ לא מהני שאלה בזמיר דאקרי קדושה דכתיב קדוש יהיה וא"ת ומה לו להאריך כל כך ולחזור ולומר ב"ש כר"מ סבירא להו כי פריך ליה מעיקרא וזב"ש נדר ופתחו עמו הוא לוישני ליה לאלתר **ז** **ב"ש** לטעמייהו דאין שאלה כו' וי"ל דסד"ל דלא^א אמרינן ב"ש כר"מ ס"ל וחזר^א בו משום הוי קושיא שהקשה הש"ס וא"כ שז אינו יכול לתרן ולומר דקסבר דאין שאלה דלא אמרינן אין שאלה אלא אמרינן אית היכא דלח הקדש רגע אחד שז אין מוּעיל בו שאלה אכל נדרו ופתחו עמו הוא ולא חל עליה מזירות אפילו רגע אחד להכי חזר ואומר בית שמאי כרבי מאיר דאמר אין אדם מוּזיא דבריו לבעטל והרי חל הנדר רגע אחד וכי אמר מגרוגרות הוה ליה כצא לאיתשולי^א (וכל שכן) דאין שאלה להקדש:

ובית הלל **כרבי שמעון דפוטר שלא התגרב בדרך הנזודבים**. לקמן מייתי פלוגתא הרי עלי מנחה מן השעורין יציא מן החיטין ור"ש **מ"ש** דבערך כלי מתחייב דמים מטעם דאין אדם מוּזיא דבריו לבעטל לעולם **י** צ"ל דלא דמי דהתם נהי דאין שייך ערך לכלי דמים מיהא שייכא ביה ואדם זה נתכוון ליתן להקדש מה שיוכל הלכך נותן דמיו וקרי להו ערך לדמי הכלי משום דערך דאדם נמי הוי דמים להכי קרי דמי כלי ערך אכל גרוגרות לא שייך בהן לשון מזירות כלל וע"כ הוציא דבריו לבעטל וה"ק הריני נזיר ולא מיין אלא מגרוגרות וספיא לפרושי תחילת דבריו קאמיי הלכך לאו כלום קאמר: **ל"א ר' תנשורי' קאתי**. לאו דוקא לאיתשולי דהא לא צא לשאלה אלא מתחרט וחוזר בו כאדם שצא לשאול לחכ' על נדרו מתמת חרטה שהכנס מוּזא לו פתח וחרטה והוי נדר טעות וצטל: **אין** **שא"ה** **לנזירות**. דמזירות כהקדש דכתיב קדוש יהיה גדל פרע וא"ת תיפוק ליה באלוין בו חרטה ומיתר (דשניהם) (דס"ל) דשני"ו הכא דמתן כדי דיבור הוא ואין לרין חרטה וב"ש **ה'הקדש** טעות הוי הקדש ולהכי לב"ש לא מהני ביה שאלה וה"נ לא מהני שאלה בזמיר דאקרי קדושה דכתיב קדוש יהיה וא"ת ומה לו להאריך כל כך ולחזור ולומר ב"ש כר"מ סבירא להו כי פריך ליה מעיקרא וזב"ש נדר ופתחו עמו הוא לוישני ליה לאלתר **ז** **ב"ש** לטעמייהו דאין שאלה כו' וי"ל דסד"ל דלא^א אמרינן ב"ש כר"מ ס"ל וחזר^א בו משום הוי קושיא שהקשה הש"ס וא"כ שז אינו יכול לתרן ולומר דקסבר דאין שאלה דלא אמרינן אין שאלה אלא אמרינן אית היכא דלח הקדש רגע אחד שז אין מוּעיל בו שאלה אכל נדרו ופתחו עמו הוא ולא חל עליה מזירות אפילו רגע אחד להכי חזר ואומר בית שמאי כרבי מאיר דאמר אין אדם מוּזיא דבריו לבעטל והרי חל הנדר רגע אחד וכי אמר מגרוגרות הוה ליה כצא לאיתשולי^א (וכל שכן) דאין שאלה להקדש:

הריני נזיר פרק שני נזיר

מ.

ה'רצ"ג **נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה** בש"א נזיר. כל דין מזירות עליו ונהי דנחית לפרושי ולא פירש מיוזא מגפן היין ובגמ' מפרש טעמא. בתוספתא (ריש פ"ב) כינויי כינויין בש"א נזיר ובה"א אינו נזיר איזה כינויי כינויין האומר הריני נזיר מן הדבילה ולמהי קרי ליה כנויי מה שייך דבילה בזמירות וי"ל דצירוש^א קרי לדבילה מירוש: **אמר ר' יהודה אף כשאמרו ב"ש לא אמרו אלא באומר הרי עלי קרבן**. רבי יהודה פליג אמנא דמתניתין אליצא דב"ש וקאמר דלא הוי נזיר לדין מזירות כיון דלא נדר מאשר יוצא מגפן היין אלא נדור הוי מן הגרוגרות ומן הדבילה כאילו אמר הרי הן עלי כקרבן וא"ת והא איזהו נזיר קאמר ואין יהיה נזיר^א וי"ל דנזיר לשון הפרשה וכאילו אמר הריני פרוש מן הגרוגרות וא"ת והא צנדרים (דף יג.) מוכח לרבי [יהודה] אמר' קרבן לא הוי נדר כקרבן עד שיאמר קרבן כצ"ק וי"ל דה"מ כשלא אמר עלי אלא ככר זה קרבן אכל כי אמר ככר זה עלי קרבן אפי"ל לומר כ"ף: **אין** **אדם מוציא דבריו לבטלה**. ומלןן בערכין (דף כ. ע"ג) בזהאומר ערך כלי עלי דאין ערכין לכלי רצנן פטרי ליה מכלום ור"מ פליג ואמר לאש דמיי שאין ערך לכלי וגמרא ואמר לאש דמיי וגומן דמי הכלי להקדש לפי שאין אדם מוּזיא דבריו לבעטל וה"נ אדם יודע שאין מזירות בגרוגרות וגמרא ואמר לאש מזירות יין וצ"ה סברי לה כר' יוסי דאמר בגמרא דבריו אדם נתפס והאי נדר ופתחו עמו הוא דר"י יוסי כהאומר הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים תרעה עד שתסתאב ותמכר וחצי דמיה לעולה וחצי דמיה לשלמים וה"נ בגמרא דבריו שאמר גרוגרות נתפס וכיון שאין מזירות בגרוגרות לא הוי נזיר ואפי"ג דצתחלה אמר הריני נזיר חזר בתוך כדי דבור ואמר מגרוגרות ובגמרא דבריו אדם נתפס כאילו נדר ובתוך כדי דבור מוצא פתח לו וחרטה דכיון שגדור ופתחו עמו לא חל כלל וא"ת והאמר' ר' יוסי בגמרא דבריו אדם נתפס הוי פי' אף בגמרא דבריו אדם נתפס והוי תמורת עולה ותמורת שלמים וה"נ נתפוס לשון ראשון נמי דקאמר נזיר ויהיה נזיר מיין **א** ונזיר מן הגרוגרות וי"ל דהכי מפושט' בתמורה (דף כו.) היכא' דדכדיו סותרין זה את זה וליכא למימר דסיפא לפרושי תחלת דבריו קאמיי הלכך חיילי ב' הלשונות לר' יוסי והוי תמורת עולה ותמורת שלמים אכל צמתי' איכא למימר דסיפא לפרושי ירשא כלומר (כיון) האי דקאמר נזיר לאו מיין קאמר אלא מגרוגרות והלכך גמר דבריו עיקר הן ליתפס בהן ולא בתחילת דבריו ובהכי מתיישב ז' דלא תקשה מדר' יהודה אדר' יהודה דר' יהודה אית ליה צמתי' דנזיר^א הוי מגרוגרות ולא נזיר מיין אפי' לב"ש ואמאי והא שמעינן ליה לרבי יהודה דפליג אדריבי יוסי דההיא דתמורה (נחמס ז:) וקאמר תפוס לשון ראשון ה"נ נתפוס לשון ראשון וליהוי נזיר מיין אלא ודאי דוקא בתמורה פליגי דהדצרים סותרין זה את זה וליכא למימר דדיבור האחרון מפרש אלא הכא ודאי דאליא למימר לפרושי קאמיי וצ"ל דודאי דלפרש צא ולומר לאו אין נדרתי וינחא נמי דלא קאמר דב"ש סברי כר' יהודה דאמר תפוס לשון ראשון עיקר להכי הוי נזיר מיין אלא ודאי לא שייכא ההוא פלוגתא להכא וא"ת ואמאי קאמר ב"ה כר' יוסי לימא דסברי ב"ה כרצנן דר"מ בערכין (דף ב.) דלאמרי אדם מוּזיא דבריו לבעטל וי"ל דלא ניחא ליה לאוקמי ההיא פלוגתא דר"מ ורצנן בפלוגתא דב"ש וב"ה דא"כ ר"מ כב"ש להכי קאמר ב"ה כר' יוסי ומעמא אפילו א| דערכין יכול לנסביר דב"ה דמתני' מטעמא דקאמר דצגמרא דבריו אדם נתפס וא"ת ולר"מ

דערך דקאמר היינו דמים אבל הכא מן הגרוגרות דקאמר דיינינן (דמאס) (דסותר) לי' ומשני מתוך שאין אדם מוציא דבריו לבטלה מראשית דבריו דאמר הריני נזיר הוי נזיר ומה שאמר מן הגרוגרות דיינינן ליה בחזרה שרצה למצוא פתח שאילה לנדרו כאדם המתחרט על נדרו ובה לפני חכם ופותח בפתח של חרטה לשאל על נדרו גם זה נתחרט בתוך כדי דיבור ואמר דבר שיהא ניכר בזה שסותר מה שאמר הריני נזיר ולא אולינן בחר סיפא דמילתא דב"ש לטעמייהו דאמר לקמן (ברפיה') דהקדש בטעות הקדש וילפינן מתמורה הלכך לא שייך בה שאלה וה"ה חזרה וכן נמי בניזיר דכתיב ביה קדוש יהיה ואף בתוך כדי דיבור אין יכול לחזור בו הלכך הוי נזיר: וב"ה סברי כר"ש גבי הרי עלי מנחה מן השעורים דקאמר פוטר שלא התגרב בדרך המתגרבים הכא נמי (ב) נראה דל"ל ות"ק סבר ואפילו אם אמר דכלנו היה לקרבן מ"ה הוי נזיר כיון ששהויא וחי

דערך דקאמר היינו דמים אבל הכא מן הגרוגרות דקאמר דיינינן (דמאס) (דסותר) לי' ומשני מתוך שאין אדם מוציא דבריו לבטלה מראשית דבריו דאמר הריני נזיר הוי נזיר ומה שאמר מן הגרוגרות דיינינן ליה בחזרה שרצה למצוא פתח שאילה לנדרו כאדם המתחרט על נדרו ובה לפני חכם ופותח בפתח של חרטה לשאל על נדרו גם זה נתחרט בתוך כדי דיבור ואמר דבר שיהא ניכר בזה שסותר מה שאמר הריני נזיר ולא אולינן בחר סיפא דמילתא דב"ש לטעמייהו דאמר לקמן (ברפיה') דהקדש בטעות הקדש וילפינן מתמורה הלכך לא שייך בה שאלה וה"ה חזרה וכן נמי בניזיר דכתיב ביה קדוש יהיה ואף בתוך כדי דיבור אין יכול לחזור בו הלכך הוי נזיר: וב"ה סברי כר"ש גבי הרי עלי מנחה מן השעורים דקאמר פוטר שלא התגרב בדרך המתגרבים הכא נמי

^[א] נראה דל"ל ות"ק סבר ואפילו אם אמר דכלנו היה לקרבן מ"ה הוי נזיר כיון ששהויא וחי

א א מיי פ"א מהלכות מזירות הלכה י':

תורה אור השלם

1. כל ימי נזור מכל אָשר יַעֲשֶׂה מִגִּפֶּן הָיִין מִחֻרְצִינִים וְעַד זֶה לֹא יֵאבֹל: במדבר ו ד

הגהות מהר"ב רנשבורג

א [תוס' ד"ה אין אדם מוּזיא דבריו לבעטל וכו' וי"ל דלא ניחא ליה ליה וכו' ומעמא אפילו ר"מ דערכין יכול לנסביר ככ"ה דמתני' מטעמא דקאמר וכו' פל"ל: **ב**] ד"ה אף שאלה למזרות וכו' וא"ת תיפוק ליה דאין בו חרטה ומיתר קר שניהם ס"ל נמתק ממינת דאין עד מינת ס"ל וי"צ דאין פותחין בחרטה וי"ל דאליא מ"ד דפותחין ומיתר לשניהם ועוד וי"ל דשאמי הכא דמתן כדי דבור הוא ואין לרין רק חרטה כל"ל ועי' ח"מ שגהיב ק' על פי' המוס' דמתנות דף ק' ע"ג ועוד הגיה שט בנדר' אמר אלא זה נראה בעיני:

פי' הרא"ש

הריני נזיר מן הגרוגרות בש"א ה"ו נזיר בגמ' מפרש טעמא אמר ר"י אף כשאמרו ב"ש לא אמרו אלא באומר (הריני לי) [הרי הן עלי] קרבן דלא נתחלק ב"ש וב"ה לענין נזיר ונדודה ב"ש דלא הוי נזיר ולא נתחלק אלא באומר בלבי היה שיהיו הגרוגרות עלי קרבן ב"ש סברי דהוי נדור מן הגרוגרות ובה"א סברי דלא הוי נדור ות"ק סברא) אפילו אם אמר בלבו היה הוי נזיר כיון שהוציא נזיר מפיו ונדור לא הוי אפי"ג דאמר דלהא איכיון דרברים כשכלא אינם דברים הואיל והוא משנה מה שהוציא מפיו ולבי"ה לא הוי לא נזיר ולא נדור. ואמאי בני הישיבה הוי המהימים היאך הוי נזיר לב"ש הא כתי' מכל אשר יעשה מגפן היין: כר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה בערכין פ' האומר משקלי עלי קאי' ר"מ האומר ערך כלי זה עלי ערך פחות מבין חדש נותן דמים ומפרש טעמיה משום דאין אדם מוציא דבריו לבטלה יש לנו לומר שטעם וסבבור היה שיש נזיר ככה"ג: כר' יוסי דאמר אף בגמרא דבריו אדם נתפס גבי ה"ו תמורת עולה תמורת שלמים דקאמר ר' יוסי תרעה עד שתסתאב ויביא בדמיה חציה עולה וחציה שלמים דכיון דמתחלה היה בדעתו לומר שתיהן חייל שתיהן הבא נמי מתחלה היה דעתו לומר הריני נזיר מן הגרוגרות והוי נדר ופתחו עמו עס הנדר אמר פתח של היתר וגלה לנו שאין בדעתו לייזור כלל כי אמר דבריו שאינן כי אין נזיר מן הגרוגרות: ולב"ש נזיר ופתחו עמו. דנהי דאית להו דאין אדם מוציא דבריו לבטלה מי"מ מה שהוציא מפיו מן הגרוגרות מאי קא בעית ובכמאי דיינת ליה דלא דמי לאומר ערך כלי פחות מבין חדש עלי דהתם מתוך שאין אדם מוציא דבריו לבטלה מתרצנין לדיבוריה

דערך דקאמר היינו דמים אבל הכא מן הגרוגרות דקאמר דיינינן (דמאס) (דסותר) לי' ומשני מתוך שאין אדם מוציא דבריו לבטלה מראשית דבריו דאמר הריני נזיר הוי נזיר ומה שאמר מן הגרוגרות דיינינן ליה בחזרה שרצה למצוא פתח שאילה לנדרו כאדם המתחרט על נדרו ובה לפני חכם ופותח בפתח של חרטה לשאל על נדרו גם זה נתחרט בתוך כדי דיבור ואמר דבר שיהא ניכר בזה שסותר מה שאמר הריני נזיר ולא אולינן בחר סיפא דמילתא דב"ש לטעמייהו דאמר לקמן (ברפיה') דהקדש בטעות הקדש וילפינן מתמורה הלכך לא שייך בה שאלה וה"ה חזרה וכן נמי בניזיר דכתיב ביה קדוש יהיה ואף בתוך כדי דיבור אין יכול לחזור בו הלכך הוי נזיר: וב"ה סברי כר"ש גבי הרי עלי מנחה מן השעורים דקאמר פוטר שלא התגרב בדרך המתגרבים הכא נמי

^[א] נראה דל"ל ות"ק סבר ואפילו אם אמר דכלנו היה לקרבן מ"ה הוי נזיר כיון ששהויא וחי

^[א] נראה דל"ל ות"ק סבר ואפילו אם אמר דכלנו היה לקרבן מ"ה הוי נזיר כיון ששהויא וחי